

Startnotitie initiatief verduurzaming aanloophaven

Inleiding

In de raadsvergadering van 3 oktober 2022 is het initiatief voor de verduurzaming van de aanloophaven geïntroduceerd. Dit is een samenwerking tussen de Energie Coöperatie Vlieland, de Stichting Aanloophaven Vlieland en de gemeente Vlieland. De Provincie Fryslân ondersteunt dit project (financieel) op de achtergrond.

Deze notitie is opgesteld om het verzoek tot indienen van een subsidieaanvraag bij de Subsidieregeling Thematische Openstelling van het Waddenfonds te verduidelijken.

Hieronder volgt de aanleiding voor dit initiatief en voor het zoeken van een bijdrage bij het Waddenfonds.

Microbiële aantasting damwanden

In maart 2020 voerde Microbial Analysis een onderzoek uit naar verzakkingen aan het talud bij de werkhaven en de aanloophaven. Het definitieve rapport is reeds ontvangen (september 2022), hieruit blijkt dat de verzakkingen gevolg zijn van gaten in de damwanden veroorzaakt door microbiologisch geïnduceerde corrosie. De consequentie is dat de damwanden binnen enkele jaren vervangen dienen te worden.

Klimaatdoelstellingen en stijgende gasprijzen

Tegelijk heeft de gemeente Vlieland als doelstelling om in 2050 compleet aardgasvrij te zijn. Ook het aanloophavengebied moet op termijn worden verduurzaamd. Stijgende prijzen oefenen druk uit op de exploitatie van de aanloophaven en accentueren daarmee de urgentie van verduurzaming van het gebied.

Koppelkans

Vervanging van de damwanden betekent een forse investering. Door de damwanden uit te rusten met een systeem om warmte te winnen kunnen de damwanden ook ingezet worden om het havengebied, en wellicht ook meer, duurzaam te verwarmen. Dit vraagt een meerinvestering maar is mogelijk wel terug te verdienen. Dit maakt de investering in nieuwe damwanden mogelijk dragelijker. Dit was de aanleiding om een koppelkans te zoeken tussen deze twee opgaven.

Technisch concept

Door plaatsing van energiedamwanden kan het havengebied duurzaam worden opgewarmd. Er is daarnaast zonthermie (warmteopwek door zonenergie) potentie in het aanloophavengebied, vanwege de vele loodsen met dakruimte. Met een 'smart grid' kan warmtevraag- en aanbod slim worden gekoppeld.

Waddenfonds

Tegelijk maakt het verbinden van deze twee opgaven dit project aantrekkelijk voor het Waddenfonds. Onder het Waddenfonds worden tot 90% van de subsidiabele kosten van projecten gefinancierd, tot maximaal een miljoen euro. Dit jaar sluiten een aantal subsidiabele thema's van het Waddenfonds goed aan bij het genoemde project:

- Verduurzaming energiehuishouding
- Duurzame recreatie en duurzaam toerisme
- Duurzame waddenhavens

Ook van belang voor het Waddenfonds is dat het project complexiteit en een bepaald innovatief gehalte bevat. Dat is in het betreffende project het 'smart grid' dat met twee warmtebronnen (oppervlaktewater en zon) werkt. In een later stadium kan de restwarmte uit de nabijgelegen rioolwaterzuiveringsinstallatie ook worden meegenomen in het project.

Haalbaarheid

Adviesbureau Ekwadraat onderzoekt de technische en financiële haalbaarheid van dit concept. Op 19-10-2022 leverde Ekwadraat een deelrapport waarin deze op hoofdlijnen inzichtelijk zijn gemaakt, uitgaande van een succesvolle Waddenfonds subsidieaanvraag.

Termijnen en vervolg

Dit jaar is de deadline voor het indienen van een aanvraag bij het Waddenfonds 15 december 2022. Het is niet zeker dat in de Waddenfondsoopenstelling van volgend jaar dezelfde thema's aan bod komen. Daarom is het nu het moment om een aanvraag te doen.

Bij een positief bericht vanuit het Waddenfonds (verwacht in maart 2023), zullen wij een plan van aanpak voor het project bij u voorleggen ter goedkeuring. Wij voorzien een gefaseerde aanpak van het project, met een aantal Go/No Go momenten. De betrokkenheid van de gemeenteraad zal gedurende dit proces groot zijn.

Goedkeuring van het indienen van een aanvraag betekent **niet** dat het gehele initiatief nu dient te worden goedgekeurd. Het indienen van een aanvraag bij het Waddenfonds brengt geen verplichting met zich mee. De financiering wordt alleen bij definitieve realisatie van het project vrijgemaakt. Instemming heeft dus geen consequenties voor de latere Go/No Go momenten voorzien in het traject.